

Izbaja vsak četrtek
in velja s poštnino
vred in v Mariboru s
pošiljanjem na dom
za celo leto K 5.—
za pol leta „ 2.60
za četr let „ 1.30

Naročnina se pošilja
upravnistvu v tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice št. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Deležniki katol. tis-
kovnega društva do-
bivajo list brez pe-
sobne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Pesamezni listi dobé
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Rokopisi se ne vra-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 12 h, dvakrat 18 h,
trikrat 24 h.

Štev. 19.

V Mariboru, dne 12. maja 1898.

Tečaj XXXII.

Iz državnega zbora.

Kedaj bo konec razgovoru o jezikovnem vprašanju? Okoli 70 govornikov se ima razpravljati to zadevo. 3. majnika je govoril o tej stvari znani baron Di Pauli, ki je za to, da se izvoli poseben odsek, ki naj presodi in reši jezikovno vprašanje. Dokazoval je, kako budalost govorita Schönerer in Wolf, ako trdita, da je katoliška cerkva nasprotna nemštvu. Celjski Pommer je klical vmes: »V Mariboru ni nobenega Nemca v v seminišču.« »Zakaj se pa Nemci ne oglasio za duhovski stan?« se mu je odgovarjalo.

O govoru češkega poslanca dr. Vašaty-ja in dr. Gregoreca je »Slov. Gosp.« že zadnjič kratko poročal. Gospod dr. Gregoreč je razkrival velike krivice, ki se godijo Slovencem po vseh deželah. Na Spodnjem Štajerskem ima 40.000 Nemcev 3 gimnazije in eno realko, a 400.000 Slovencev ne privoščijo niti jedne spodnje gimnazije. Tu je zaklical dr. Pomer: »V Št. Jurju pri Celji imate lahko celo gimnazijo.« Vitez Berks mu ugovarja: »V Št. Jurju, kjer imajo samo le 17 hiš, naj bo gimnazija?!« Pomer nadaljuje svojo modrost: »Pozidajte si v Št. Jurju mesto.« »Nismo Amerikanci« odgovarja vitez Berks »da bi mogli kar čez noč pozidati novo mesto.«

Kaj imamo od nemških liberalcev pričakovati, spričuje govor poslanca za brnsko mesto D' Elverta. Mož obžaluje, da se je l. 1867 po privolitvi Nemcev sklenil glasoviti § 19 temeljnih državnih zakonov. Ta paragraf jamči vsem narodom enakopravnost, žal

da je bil za Slovane vedno le na papirju. D' Elvert zahteva, da morajo imeti Nemci prvo besedo, sicer razpade Avstrija.

V imenu Poljakov je izjavil vitez Javorski, da oni vstrajajo načelno pri tem, da imajo deželni zbori rešiti jezikovno vprašanje, vendar pa hočejo voliti jezikovni odsek.

O zatiranju Nemcev je govoril nadalje francoski Nемеc Fournier, katerega pa je poslušalo malo število poslancev. Več poslušalcev si je pridobil ponemčeni Slovenec baron Žvegel, ki je v imenu ustavovernih posestnikov terjal, da se naj razveljavijo jezikovne naredbe in se naj povrnejo Nemcem njihove stare predpravice. Tako zahteva rojen Slovenec predpravice za Nemce! Ali ni to sramota? Schönererjanec Iro je na to pretil naravnost z razpadom Avstrije, če se Nemcem vse ne privoli, kar sami hočejo. Takih izdajic se je žal že več zglasilo v državnem zboru, če tudi ne s tako jasnimi besedami kakor znani »poštenjak« Iro.

V imenu Lahov je izjavil d' Angeli, da vsled zgodovinskih predpravic, katere so zauživali Italijani doslej, zahtevajo te predpravice tudi v prihodnje. In le tako dolgo hočejo sodelovati v jezikovnem odseku, dokler se njim ne kratijo te predpravice.

Tudi Tirolec dr. Schöpfer zahteva odpravo jezikovnih naredb, o katerih trdi, da so velika krivica za Nemce. Nasproti junaškim Nemcem, ki vedno pijejo: »proč od Rima« je pa skušal dokazovati, da je katoliška cerkva vedno pospeševala nemštvo. Tu pa je mož zagazil tako daleč, da je trdil, kakor da bi bila katoliška cerkev slovanske

narode ponemčevala! To pač ni bila nikdar naloga katoliške cerkve, Slovane ponemčevati! S takimi izrazi se mir med narodi ne bo delal, temveč le podvžigal ogenj novega sovraštva.

V imenu dalmatinskih Hrvatov je izjavil dr. Bulat, da v Dalmaciji poznajo le jeden jezik, to je hrvatski. A žal, zdaj se šopiri tamkaj po vseh uradih samo le italijansčina.

V petek 6. maja se ni nadaljevala jezikovna razprava, temveč razgovarjalo se je o zahtevi socijalnih demokratov, Poljaka Kolischerja in Dalmatince Vukoviča, naj se carina na uvažanje žita do konca junija tega leta odpravi. Vsled sedanje vojske so židovi silno zdražili žitno ceno. Imenovani poslanci so toraj te misli, da če se carina (col) za inostransko žito, ki se uvažuje v Avstrijo, odpravi, potem bo žitna cena zopet padla. Toda poslanci Schönerer, Gregorig, Steiner, Kaiser, Hagendorfer in dr. Scheicher so dokazovali, da se bodo vsled odprave carine sicer zmanjšali državni dohodki, žitna cena se pa ne bo znižala. Primere že imamo. Te dni se je odpravila carina na Francoskem, nasledek pa je bil ta, da je cena žita znatno poskočila. Enako bi se zgodilo tudi pri nas. In še eden nasledek bi gotovo nastopil. Na rusko-avstrijski meji čakajo judovski agenti trenutka, da se carina odpravi in se more brez carine žito uvažati iz Ruske v Avstrijo. Žitni judje bi takoj po znižani ceni velikanske množine ruskega žita nakupili in ob času naše žetve bi rekli avstrijskim pridelovalcem žita: Dajte nam, če hočete novo pridelano žito po nizki ceni, katero Vam ponujamo.

Listek.

Pisma mladega urednikoviča.

I.

Spoštovani prijatelji! Vi tega gotovo ne veste, kar bom Vam sedaj povedal. Mislite, da sedi v našem uredništvu samo gospod urednik? Kako se temeljito motite! V tajinstveni, skrivnostni uredniški sobi sedi poleg častitega urednika tudi pisatelj teh vrst, kojega vse uredniško in tiskarsko osobje s ponosom imenuje mladega urednikoviča. In jaz, mladi urednikovič, Vam danes pišem te vrstice. —

Že vidim, da ste radovedni. Radi bi znali, kako dolgo že sedim v uredništvu, kako sem prišel tje, kako je moje pravo ime, kaj delam in Bog zna, kaj še bi vse radi, da Vam odkrijem. Toda oprostite, vse to Vas nič ne briga. Mene imenuje vse uredniško in tiskarsko osobje s ponosom mladega urednikoviča in s tem basta! Več ne odkrijem. Mi v uredništvu smo vajeni na molčanje. Zato tudi načeloma ne vzamemo v uredništvo nobene ženske. Recite, kdo pa bi nam dopisaval, ako bi mi ne znali molčati? V prsih urednikovih je skrito potemtakem neizmerno veliko skrivnostij. Tudi jaz, mladi urednikovič, že nosim

veliko skrivnostij v svojih prsih, in z zadovoljnim posmeškom trdi včasih strogi urednik o meni, da še doslej nisem nobene izdal. Ah, kako prijetno zveni taka hvala iz ust urednikovih! Saj veste, da uredniki niso ravno razvajeni v hvali. Urednik vse popravlja, vse hoče vedeti boljše od drugih, nič mu ni dovolj dovršeno, skratka uredniku je težko v čem ugoditi popolnoma. In sedaj si lahko vsaj nekoliko predstavljate, kako vesel je Vaš mladi urednikovič, kadar je od svojega gospoda pohvaljen.

Naš urednik in moj gospod je splošno vrlo dobra duša. Toda zgodovinski resnici na ljubo moram odkriti, da še to ne trpi tako dolgo.

Prej nekdanj, v prejšnjih časih... mladi urednikovič trepeče na celem telesu, kadar zmisli na one čase... prej je bil naš urednik, da ne rabim robatega izraza, bil je sila siten. To je bilo takrat, ko še nismo imeli toliko dopisnikov. Urednik je sestavljal »razne stvari«. Najprej so prišle »domače«. Nekoliko časa mu je pero gladko teklo po papirju. Naenkrat se mu ustavi. Začne brskati po najnovejših štajerskih listih. Dobro je bilo, ako je kaj našel. Toda gorje mlademu urednikoviču, ako ni našel ničesar! »Urednikovič!« nagovoril me je s hreščečim glasom, »tukaj imaš liste, sestavi razne domače

stvari«. Jaz, mladi urednikovič, bi naj naredil, česar niti častiti moj gospod in urednik ni mogel! Toda pri nas v uredništvu kraljuje stroga pokorščina. Ubogal sem. Trepetaje sem vzel časnike ter listal in listal. Ničesar nisem našel. Potem sem boječ stopil pred urednika, se mu priklonil ter rekel: »Gospod urednik! Listi ničesar ne pišejo o domačih razmerah. Bržčas se nič ni zgodilo«, dostavil sem ponižno. »Kaj pravi mladi urednikovič, nič se ni zgodilo?!« zagromel je močan glas iz urednikovih prs. In potem se je usula huda toča čez me. Očital mi je, kako malo izkušnje še imam, da tako neumno govorim, kako slabo znam pridobivati dopisnikov, kako malo se brigam za napredek lista, nazadnje je bil mladi urednikovič kriv vseh pomanjkljivosti našega lista.

Hvala Bogu, sedaj je drugače! Dopisov in novic za razne stvari imamo vsakokrat dovolj. Sedaj imam, jaz mladi urednikovič, zlate čase. Zavoljo raznih domačih stvari me urednik nikdar več ne ošteva. Ah, dragi dopisniki, ako bi vedeli, kako iskreno Vas ljubim sedaj majhno srčice Vašega mladega urednikoviča, Vi bi se od samega veselja razjokali! Ljubim Vas, občudujem Vas, spoštujem Vas, klanjam se Vam, divim se Vam samo zaradi tega, ker nam tako radi pošiljate dopise in novice. Če imate tudi Vi kaj

kajti žita je v Avstriji dovolj. Prihodnje leto in v jesen bi toraj naše žito ne imelo nobene cene. Trgovinski minister je naznanil, da se v tej zadevi pogovarja naša vlada z Ogersko. Kajti Avstrija brez ogerskega dovoljenja ne sme znižati ali odpraviti carine. Glasovalo se o tej stvari ni v zbornici. Toda vlada je lahko spoznala, da večina poslancev je zoper odpravo carine.

V zadnji seji so se izvolili tudi nekateri odseki. Izmed Slovencev je izvoljen v tako imenovani zatožni odsek, ki mora preiskovati delovanje ministra Badenija vitez Berks; v peticijski odsek, ki presoja došle prošnje: Einspieler in Pogačnik; v legitimacijski odsek dr. Gregorčič. Predsedniki vseh teh odsekov so vzeti izmed desnice. Predsednik legitimacijskega odseka je n. pr. Čeh (konservativen veleposestnik) dr. Wiedersperg; predsednik zatožnega odseka tudi konservativen veleposestnik grof Palfy.

Kako stojimo zdaj v državnem zboru, bi marsikdo vprašal. Odgovor: Položaj je celo nejasen; večina ni več tako trdna, kakor je bila pred leta dni. Ko se je pretečeno leto prvokrat glasovalo o tem, so li jezikovne naredbe za Češko postavne ali ne, je glasovala velika večina, s katoliškimi nemškimi poslanci vred, za to, da so te naredbe postavne. Ko je prišlo lani v jeseni do drugega glasovanja o tej zadevi, se je pokazal velik razkol med nemškimi katoliškimi poslanci in z večino 5 glasov se je pripoznala ta postavnost. Ko je letos zopet prišlo do glasovanja zastran grofa Badenija, so se pa glasovanju umaknili nemški katoliški poslanci, in ker je tudi mnogo slovanskih in rumunskih poslancev manjkalo, se je celo z večino 8 glasov sklenila zatožba proti grofu Badeniju. Tisti nemški katoliški poslanci, ki so lani podpirali predlog grofa Falkenhayna, naj se s silo iztirajo hujskajoči in razgrajajoči poslanci iz zbornice, so letos zbežali iz zbornice, ko je bilo o tej zadevi vnovič glasovati. Ker torej stranka nemških katolikov več ne drži s Slovani, nimamo trdne večine v državnem zboru. 6. maja je bila zadnja seja; kedaj se skliče zopet zbornica, še ni znano. 13. in 14. majnika gotovo ne, kakor se je poprej govorilo; morda še le začetkoma meseca junija.

Nemški poslanci so krivi!

Nemški narod se trdovratno brani pripoznati in dati Slovanom njih pravice. Slovanski narodi pa so ponosni dovolj, da nočejo še nadalje upogibati svojega tilnika pod

radi mene, mladega urednikoviča, če nočete, da bi se čez mene usipavala večkrat huda toča našega strogega urednika, prosim Vas, rotim Vas, ostanite nam zvesti in pridobite še nam mnogo novih poročevalcev. Ah, kako bo potem veselo in fletno v našem uredništvu! V zahvalo za Vašo naklonjenost, ki jo boste izkazovali našemu listu, bom Vam potem večkrat kaj poročal jaz, katerega celo uredniško in tiskarsko osebje s ponosom imenuje mladega urednikoviča.

Smešnice.

Prostoslav: «Kako ste se, gospodičina Milica počutili v toplicah; s čim ste se bavili?» — Milica: «Oh, koliko truda, dela in napora sem prestala; ves čas sem iskala za svojo mater zeta, toda ves moj trud je bil zaman!»

Natakarica: (vpraša kolesarja (biciklista) «Vi ste tisti g. Cvokič, ki znate tako naglo voziti». — Kolesar Cvokič: «Rečem Vam gospica, tako naglo, da kadar se mi v eni vasi kihne, še le v drugi vasi imajo čas, mi «na zdravje» reči».

sužnji nemški jarem, in tako je nastal sedaj boj, v katerem si stojita Nemeč in Slovan sovražno nasproti. Ko so se vršile zadnje državnozbornice, obetal se je ljudstvu od vseh strani, da mu bodo novi državni poslanci udani prijatelji in da hočejo vse svoje moči obračati v blagor propadajočim kmečkim in delavskim stanovom. Slovanski poslanci so šli z najboljšimi nameni v državno zbornico. Toda na Dunaju so jim onemogočili nemški kričači vsako delo v prid svojega ljudstva. Ker je bivši ministerski predsednik Badeni dal Čehom mrvice njihovih pravic, ker je izdal jezikovne naredbe, so zagnali nemški poslanci grozen krik, češ, da se je s tem zgodila Nemcem nečuvna krivica.

Nemški poslanci so skoro večinoma v židovskem toku ter se bojijo preustrojitve sedanjega družabnega reda. Kajti ako se spremeni sedanji družabni red po krščanskih načelih, se židovski žepi ne bodo polnili več tako hitro kot doslej. Zato se držijo sedaj židovske pijavke in njih pomagači jezikovnega vprašanja kot zadnje rešilne bilke. Slovani pa morajo braniti svoje pravice in tako državni zbor ne more priti do resnega dela. Toda Slovani so nedolžni, cela odgovornost pada na nadute nemške poslance. In ta odgovornost ni tako majhna. Vsled jezikovnega boja, katerega so krivi jedino le nemški nestrpnosti, vrti se državni stroj v istem tiru naprej, v katerem služi le nemarnim denarnim mogotcem, uganablja pa pridne kmečke in delavske stanovne. Svojo trditve hočemo tudi dokazati!

Država potrebuje za novo narastle državne stroške okoli 50 milijonov goldinarjev novih davkov. Uradnikom se bo s tem zvišala plača in ustanovila se bodo nova uradniška mesta, kajti pri sodiščih potrebujejo vsled novega pravnega reda mnogo več ljudi in ravno tako pri davkarijah zaradi novega dohodninskega davka; zraven zahteva še tudi vojni minister za vojake in ladije nekoliko milijonov. In kdo naj plača teh 50 milijonov? Vlada se ni dolgo premišljala ter rekla: kmečki in delavski stan. Upeljali se bodo namreč indirektni davki. To so davki, kateri se naložijo na reči, ki jih potrebuje skoro vsak človek za svoje vsakdanje življenje. Ker pa je večina ljudi na svetu ubožnega delavskega stanu, zato bodo tudi teh petdeset milijonov večinoma morali šteti revni kmečki in delavski stanovni. Novi indirektni davki se bodo namreč naložili na petrolej, na sladkor, na pivo in žganje.

Kmet, obrtnik in delavec se morajo vendar enkrat vprašati, zakaj se nalagajo davki vedno le na predmete, katere ravno nižji slojevi ljudstva vsak dan potrebujejo. Zakaj pa se ne obdačijo bolj visoko brezvestne borzijanske igre? Zakaj se ne obdačijo svetli vozovi, s kojimi se vozi lena gospoda vsak dan na sprehod, zakaj ne livrirani strežaji, ki po dnevu budijo bogate lenuhe k jedi in pijači?

Taka in enaka vprašanja so imeli naši poslanci pripravljena, ko so šli na Dunaj zastopati svojega ljudstva. Toda krivičnost in nadutost nemških poslancev jim je zabranila s svojim ravnanjem izustiti svoje tožbe in želje. Nemški poslanci so krivi, da še se kmečko in delavsko ljudstvo nadalje tlači in ugonablja. Nemški narod pa naj pomisli, da njegovi poslanci kopljejo tudi njemu samemu grob, da bo se tudi on moral zvrniti v isto jamo, kakor slovanski kmečki in delavski stanovni.

Konjiška železnica.

(Konec.)

Drug uzrok, čemu železnica tako slabo prospeva, je premala daljava, ki obsega samo 15 kilometrov. Ko se je v seji okrajnega zastopa konjiškega glasovalo, prevzame li okraj poroštvo za svoto 160.000 gld., se je izrecno vsprejelo določilo in pred glasovanjem izrecno

dostavilo, da večina okrajnega zastopa prevzame poroštvo za svoto 160.000 gld. samo pod tem pogojem, da se podaljša železnica vsaj do Vitanja. Ta pogoj se ni spolnil, proga se ni raztegnila do Vitanja in dvomiti je treba, če se bode le-to sploh v bližnji dobi zgodilo. Občine razprostirajoče se okoli Vitanja nimajo za to železnico nobenega zanimanja, seveda tudi nikacega dobička od nje, čeprav morajo istotako kot ostale občine ob železnici plačevati okrajne doklade in pokrivati primanjkljaj železniškega prometa.

Za slučaj, da bi se železnica podaljšala do Vitanja ter da bi se istodobno znižali tarifi, bi vsaj nekoliko upanja lahko gojili, da bode železnica prospevala. Vmes pa je še prišlo do nečesa, kar bode velikega upliva za grajenje železnice do Vitanja in dalje.

Znano je, da se bode v prihodnjem letu otvorila proga Velenje-Spodnji Dravberg. Kaj bi bilo pač bolj naravno, kot da se podaljša proga Poljčane-Konjice do Doliča, kjer bode postaja nove železnice. Naravno bi bilo, da bi se morala zgraditi proga Poljčane-Slatina-deželna meja, če se projekt proge Grobelno-Slatina-deželna meja ne izvede. Misli bi tedaj, da bi bila dolžnost države, da v tem oziru pomaga deželnemu odboru in konjiškemu okraju.

Ker so ravno danes peticije na dnevnem redu, ki se tega vprašanja tičejo, si dovoljujem osobito radi tega staviti sledečo resolucijo:

«Deželnemu odboru se nalaga, da poizveduje in eventualno v prihodnjem zasedanju stavi primerne predloge, li ne bi bilo na korist konjiškemu okraju in celi deželi, da bi lokalna železnica Poljčane-Konjice se zvezala v Doliču s progo Velenje-Spodnji Dravograd.

Na ta način bi bile peticije v zapisniku št. 54 rešene.

Če bi potem železnice Poljčane-Konjice in Vitanje-Dolič postale aktivne in dobro prospevale, odvzela bi se konjiškemu okraju in štajerski deželi velika bremena.

Poslanec dr. Schmiderer je odgovarjal g. poslancu. Izrazil se je zelo skeptično o možnosti, da bi konjiška železnica po grajenju proge do Doliča bolj procvitala, svaril je nadalje pred ogromnimi stroški, katere bi ta železnica utegnila prouzročiti. Kljub temu se je resolucija g. poslancev Žičkarja vsprejela. Opustil se je samo zadnji stavek resolucije, ki govori o peticijah. G. Žičkar je ta stavek sam umaknil vsled pojasnil dr. Linka.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. V soboto je otvoril cesar jubilejno razstavo in v ponedeljek mestno železnico. Prebivalstvo je navdušeno pozdravljalo blagega vladarja. Sedaj pa biva cesar v Budimpešti, ker zborujejo tam delegacije.

Gornje Avstrijsko. Ker je dosedanji deželni glavar baron Kast postal poljedelski minister, imenovan je na njegovo mesto državni poslanec dr. Ebenhoch. Novi glavar je velik prijatelj kmečkega ljudstva in zvest sin kat. cerkve.

Solnograško. Pri mestnih volitvah v Inomostu so zmagali združeni liberalci in nacionalci proti združenim konservativcem in krščanskim socialistom.

Koroško. Nemški listom ne ugaja, da bo kat. politično društvo zborovalo v Celovcu. Nasvetujejo, naj gredo Slovenci v Ljubljano, tam je slovensko mesto.

Kranjsko. Novi ljubljanski škof dr. Jeglič bodo v nedeljo slovesno intronizovani. — Dopolnilna volitev za državni zbor namesto odstopivšega dr. Sušteršiča bo prve dni junija. Novi kandidat bo bržkone c. kr. sod. svetnik Ivan Vencajz.

Goriško. Novoimenovani nadškof gorški dr. Missia bodo tudi v nedeljo intronizovani, kakor ljubljanski. — V Solkanu se

je ustanovila mizarška zadruga za Goriško, da se lažje povzdigne ta obrt.

Trst. Italijanski mestni svet se z rokami in nogami brani slovenskega poslanca viteza Nabergoja. Mož jim je povedal že marsikatero britko resnico.

Hrvatsko. Ogrska vlada hoče raztegniti postavo o gospodarskih in obrtnih zadrukah tudi na Hrvatsko. S tem bi hrvatsko prebivalstvo postalo v denarnih in kreditnih stvareh odvisno od Ogrske in mažarica-cija bi skokoma napredovala.

Vnanje države.

Vojška. Zadnjokrat smo poročali, da je bila pri Manili na Filipinih pomorska bitka med Španci in Amerikanci, ki se je končala neugodno za Španjce. Od istega časa se ne sliši nič zanesljivega, da bi se sovražnika že zopet kje spoprijela. Pač krožijo poročila, toda mi jih ne prinašamo kot zanesljivih, da se je v nedeljo bil vroč boj na severni strani otoka Domingo, ki leži med Kubo in Portoriko. Sodi se, da si stojita nasproti ameriškansko brodovje pod poveljstvom Sampsonovim in španjsko kapverdsko brodovje, o katerem se dosedaj ni ničesar slišalo. Naj zadnja poročila pravijo o bitki pri Manili, da so Amerikanci razdejali 11 ameriških ladij, ubili 150 Španjcev, 250 so jih pa ranili. Ker pa se o ameriškanskih izgubah ničesar ne govori, treba je čakati, ali ni poročilo po ameriškanskem zlagano.

Italijansko. Vkljub odpravi žitne carine se še nadalje pojavljajo nemiri po raznih mestih Italije. Razdraženo in lačno ljudstvo napada prodajalnice, skladišča in zasebne hiše ter ropa blago in živila. Vojaštvo mora biti vedno na nogah. V Milanu in Napolju se je odredilo že obsedno stanje.

Nemško. Državni zbor je razpuščen. Kmalu bodo nove volitve, in vse stranke se že pripravljajo na volilno borbo. V sklepnem govoru na državni zbor cesar ni omenil trozveze, kar se nekaterim zdi jako čudno.

Francosko. Volitve so se zvršile za vlado in tudi katoličane jako ugodno. Vlada bo imela v novem državnem zboru številne večino kot dosedaj.

Turško. Kdo bo guverner na Kreti še se zmiraj za gotovo ne ve. V zadnjem času se je zopet veliko govorilo, da bo vendarle grški prestolonaslednik. Naš poslanik v Carigradu je zahteval odškodnino za vse škode, ki so se napravile v zadnjih nemirih katoliškim turškim podanikom v Armeniji. — Iz Tesalije bodo sedaj Turki po prisiljevanju velevlastij vendar morali odzvati svoje vojaštvo.

Cerkvene zadeve.

Veseli dnevi za Sv. Križ tik Slatine.

Povodom smrti raj. nadžupnika Fröhlichja so prevzvišeni škof Strossmayer brzojavno omilovali Križevljane, želeč jim objednem pokojniku enakega naslednika. Hvala Bogu, ta želja se je izpolnila; kajti dne 28. t. m. so dospeli k Sv. Križu novi nadžupnik, vroznani č. g. Fr. Korošec v spremstvu mnogih duhovnih sobratov. To je bil za Sv. Križ veselja dan. Stavili so se maji in slavoški. Ljudstvo je popustilo delo in dom ter hitelo pozdravljat novodošleca. Slatina in Sv. Križ sta vsa plapolala v razstavah. Mnogo slatinske gospode in ljudstva je med strelbo in godbo sprejelo č. g. nadžupnika ter jih dostojno pozdravilo. Še več ljudstva je željno pričakovalo č. g. nadžupnika pri Sv. Križu z mnogimi duhovniki, križevskimi župani in šolsko mladino. Po navdušenem pozdravu so se vršili v cerkvi, ki je bila natlačena ljudstva, običajni obredi. Č. g. nadžupnik so si takoj pridobili srca vseh župljanov, kojih navdušenje je priklopelo do vrhunca, ko jih č. g. nadžupnik ljubeznivo nagovoré, zagotavlja je jih svoje ljubezni in povdarja, da

hočejo svoje delovanje pri Sv. Križu pričeti v znamenju nadpastirskega blagoslova, ki so ga danes mil. g. knezoškof podelili njim in njihovim ovčicam.

V nedeljo na to, dne 1. majnika je bil prekrasen dan, kojega se je veselilo vse, kar leze in gre, kojega se je veselila posebno cela obširna križevska nadžupnija in sosedni. Zbralo se je vernega ljudstva od blizu in daleč toliko, da je postala velika in prostorna cerkev vsaj polovico premala.

Točno ob 1/2 10. se poda med zvonjenjem in pokanjem možnarjev lepa vrsta od raznih krajev prihitelih gostov-duhovnikov z novim preč. g. nadžupnikom iz nadžupnišča v lepo okrašeno cerkev. V tej procesiji smo videli odličnega gospoda iz Maribora, ki so pred ravno dvajsetimi leti tukaj pastirovali, mil. g. kanonika, ravnatelja in profesorja dr. Iv. Mlakarja z njegovima spremljevalcema č. g. Vrežetom in Signom. Videli smo tudi mil. g. kanonika iz Slov. Bistrice, preč. g. dekanijskega upravitelja Rogaške dekanije, župnika od Sv. Petra pod Sv. gorami, prejšnega dekana tukajšnjega, duhovnega svetovalca in župnika Poljčanskega, župnike od Sv. Petra, iz Kostivnice, Stoperc, Št. Florjana, Vine gore na Hrvatskem, provizorja Rogaškega in Št. Emskega itd.

V cerkvi so blagoslovili mil. g. kanonik in inštalator dr. Mlakar v navzočnosti visokorodnega gospoda c. kr. namestniškega svetnika v Ptujju Alfr. viteza Schererja najprej prekrasno rudečo, v Mariboru pri č. šolskih sestrah izdelano mašno opravo, kojo so sami naročili in tej nadžupnijski cerkvi v spomin na ta slovesni dan in na svoje nekdanje tukajšnje delovanje velikodušno podarili. Potem pa so nam v eno uro dolgem, dovršenem govoru razložili dosedanje življenje in delovanje novega g. nadžupnika kot nekdanjega priljubljenega kaplana v Št. Rupertu nad Laškem, pri Sv. Vidu na Planini, v Cirkovcah in kot prefekta v Mariboru, ter kazali in v jasnih, navdušenih besedah razlagali, da se smejo k novemu svojemu pastirju zatekati mladi in stari, bogati in revni. Za vsakega bodo imeli lep nauk, dobro tolažilno besedo, posebno pa jih bodo učili Boga prav spoznavati, častiti, moliti in ljubiti, da bodo med njimi gojili prelepe rožice tri: vero, upanje in ljubezen.

Pri slovesni sv. maši občudovali smo vsi domače priproste pevce in pevke, ki so pod vodstvom svojega kapelnika preč. gosp. kaplana Trafenika in s spremljevanjem izvrstno izurjene Šmarske godbe težko latinsko mašo z vlogami popevali, dobro in umetno, kakor dobro izvežbani pevci katerekoli mestne cerkve.

Z veseljem je pobožno ljudstvo še po opravljenih cerkvenih opravilih v cerkvi ostalo ter ljubega Boga hvalilo, da je mu poslal novega pastirja in da je ta dan podelil tako krasno vreme.

Bog tudi daj, da bi mnogo mnogo let pri nas več inštalacije ne bilo treba!

Gospodarske stvari.

Živinorejska in mlekarska zadruga.

Iz vranskega okraja.

Živinorejska in mlekarska zadruga za vranski okraj pri sv. Juriju ob Taboru, registrovana zadruga z omejeno zvezo s petkratnim deležem, tako se bo namreč oficijelno nazivala — se bo vendar ustanovila, ako bo šlo po sreči. Začetek je storjen. V nedeljo dne 1. maja je bil sklical predsednik osnovalnega odbora shod, na katerem je govoril gospod Ivan Kač iz Žalca bistvu, o pomenu zadruge itd. Rekel je: ker se dandanes vsi ljudje, vsi stanovi združujejo, se morajo tudi kmetje združiti, potem si bodo pomagali. Tako združevanje kmetov pa je ravno v zadrugi; in zadruga, katera se tu

ustanavlja, prinaša zadružnikom lahko veliko blagostanja, ako bo vladala med njimi sloga in moštvo. Podal je udeležencem tudi več praktičnih nasvetov, katere je pojasnil z izizgledi iz svoje izkušnje. Za njim je razlagal in pojasnjeval vrli boritelj za našo organizacijo, gospod dr. Iv. Dečko iz Celja, zadruga pravila s pravnega stališča. Oba gospoda so zbrani pazno poslušali, in predsednik ju je tudi kar najsrčneje zahvalil za njiju trud in nasvete. Na-to se je takoj dalo vpisati precej udov, a načelstvo, ki sestoji iz ravnatelja in 11 odbornikov, ter nadzorništvo se bode volilo v prihodnjih dneh. Namen zadruge je ta, da se bode povzdignila živinoreja in da bodo kmeti mogli mleko svojih krav v denar spraviti. Vsako jutro in večer bodo pošiljali sveže mleko v zadrugo mlekarno, kjer se bode takoj posnemalo s pripravljenim strojem ter se bo delalo surovo maslo in sir. Vsak ud plača 2 gld. vpisnine in vzame jeden delež za 10 gld. Torej le pametno in varno in složno naprej! Vsak začetek je težek, a s slogo in odločnostjo se da vse premagati. Gospodu dr. Ivanu Dečku in gospodu Ivanu Kaču pa še enkrat najsrčnejša zahvala!

Žitna carina.

Ker je bila lani skoro povsod slaba žitna žetev, poskočila je pšenici in rži cena nenavadno visoko. Vsled tega pa se je zvišala tudi cena kruha. Seveda občutijo to draginjo le oni slojevi prebivalstva, ki si morajo z denarjem kupiti kruh in si ga ne pridelajo sami. Torej delavski stan je najbolj zadet zaradi nastale draginje. Proizvajalni stanovi kruha pa, namreč poljedelci, bi bili sedaj na dobrem, ako bi imeli kaj prodati. Toda ker nimajo kaj prodati, zato so ravno taki siromaki kakor delavci. Le ta razložek je, da delavci nimajo denarja, da bi si nabavili za vsakdanje življenje potrebnih rečij, kakor obleke, soli, luči, mila itd. Posebno velika beda je zavladala vsled podraženja kruha na Italijanskem in Francoskem. Da bi vsaj nekoliko preprečili lakoto, odpravili sta obe državi svoje žitne carine. Sedaj sme namreč vsakdo, ne da bi kaj plačal, uvažati žito v v omenjeni državi. S tem pride več žita na trg iz drugih držav, cena mu pade in tako bo tudi kruh cenejši. Ker pa so evropski žitni trgi prepreženi z zajnkami goljufivih in brezvestnih špekulantov, bodo ti gotovo skrbeli medsebojno, da cena preveč ne pade. Saj s tem pride veliko več denarja v njih žepe, in to jim je bolj pri srcu nego blagor stradajočega ljudstva. Govori se, da tudi v Avstriji mislijo odpraviti carino. No za prebivalce, ki si morajo vsak dan kupovati kruh, bi to bilo dobro. A za kmete le tedaj, ako res nimajo več žita prodati. Samo, ako se že odpravi carina, odpraviti se ne sme za vselaj, ampak le do prihodnje žetve, kajti potem lahko zopet pride domače žito na žitne trge. P.—

Sejmi. Dne 16. maja v Vojniku, Arnovžu, Št. Ilju pri Mariboru, Studenicah, Rogatcu, Cmureku, Pilštajnu, na Bizeljskem. Dne 17. maja v Marjinem Brezju pri Mariboru. Dne 18. maja v Braslovcah, Konjicah, pri Sv. Lovrencu v Slov. gor., na Ptujski gori, v Turniščah pri Ptujju (svinjski). Dne 20. maja pri Sv. Lenartu v Slov. gor.

Dopisi.

S Cvena pri Ljutomeru. (Odgovor.) Zdi se nam potrebno, nekoliko besedij odgovoriti na dopis s Cvena, katerega je objavila zadnja številka »Slov. Gospodarja.« V Cvenu stanujejo sami kmeti, kateri si morajo služiti vsakdanji kruh z žuljevimi rokami. Dandanes namreč mora kmet marljivo delati in ne sme nikjer časa tratiti. Saj je znano, kako se pritiska na kmeta od vseh strani, pomoči pa mu nikdo ne ponuja. Prva skrb kmetova

mora biti delo in njegov dom. Šele potem pridejo veselice. Da se pri nas veselice ne prirejajo več tako pogosto, je krivo, ker se vsakokrat komaj stroški pokrijejo, da, mnogokrat smo imeli celo izdatno izgubo. In mi moramo s svojim denarjem varčevati, ker ga drugod bolj krvavo potrebujemo. Brizgalnica nas je stala 1000 gld., mnogo nas je stala poprava in shramba za dve brizgalnici, vodnjak na Moti je stal 180 gold. Letos se bo delal vodnjak v gornjem Krapju in bodo stroški prišli čez 200 gld. Kupiti si bomo morali tudi vodovod (hidrofor,) ki bo v spodnjem Krapju nadomestoval brizgalnico. Za trirazredno šolo imamo tudi mnogo plačil, in komaj letos smo stavbeni dolg večinoma poplačali. Za brambo reke Mure plačuje naša občina na leto čez 100, katerega plačila druge od Mure oddaljene občine ne poznajo. Cenjeni čitatelji! Če to vse premislite, se ne boste čudili, ako ne prirejamo pogosto veselice. Časnikov pa si zaradi tega bolj pridno ne izposojujemo, ker jih imamo sami toliko, kolikor jih moramo v prostih uricah čitati. To je naš zagovor! Več kmetov.

Iz Konjic. («Svoji k svojim!») To geslo prisvojil si je tudi neki tukajšnji trgovec. Poslal je namreč v druge občine svoje liste, v katerih je stalo tudi naše geslo «Svoji k svojim!» Kako je neki ta mož prišel do tega, mož, ki je gotovo moral prekobacati pruske meje, ker je tako poln nemške krvi, da ga sili in priganja do raznih sramotljivih izrazov do našega naroda. In vendar se poslužuje sedaj slovenskega gesla!

Naše geslo mu pač diši in skuša si na ta način pridobiti kupcev v svojo prodajalnico. Kmetje, ne dajmo se zapeljati od tega tako vrliga sina majke «Germanije!» Saj imamo vendar svojega narodnega trgovca, ki ima lep slovenski napis: «Martin Ogorevc,» in ki nam more in tudi hoče prijateljsko z vsakovrstnim blagom postreči. Kupujmo in naročujmo le pri tem narodnem trgovcu in pri teh slovenskih obrtnikih: «Josip Stegenšek, gostilničar, Peter Hren in Jakob Kitek, kovača, Karl Miheljak, klepar, Ivan Cmok, mizar, Jos. Macuh, krojač. Razun dveh imajo sicer vsi ti nemške napise, toda trdno pričakujemo, da se bodo kmalu ravnali po g. Martinu Ogorevcu, ki ima samo slovenskega.

Da si bode naš trg pridobil v teku časa lepše slovensko lice, ostane naj nam vedno naše geslo «Svoji k svojim!»

Gornji Kamenščak. (Slovenski pazite!) Zloglasni prusonemški šulverein deluje že veliko let nam Slovincem v kvar in razseva svoje plevelno seme med našo pšenico, kjerkoli more. S tem pa pomaga na noge sovražnikom naše, sicer mnogojezične in mnogonarodne, vendar pa slavne domovine Avstrije in sicer pod geslom dobrotelčnosti. V resnici pa ima namen zatreti nas Slovence tukaj na jugu ter spraviti nas kot sluge pod prusovsko piklhaubo. Nalovil je že ta nebodigatreba veliko število otrok iz naše sredine; zato se rad vgnjezdi med nami, uporablja naše siromaštvo za svoje namene in nam vsiljuje svojo, ne mnogo prida kulturo. Tako je postavil svojo nemško šolo v sosednem Ljutomeru, kamor je nalovil revnih slovenskih otrok iz celega okraja. Da bi pa še dalje pomagali Nemčiji na noge zmislili so si nekateri ljutomerski pragermani kakor je, slabi Franček, pritlični Maksl, debeli Aleksander i. d. s pomočjo nekaterih Velikonemcev, prav za prav izdajice, ustanoviti še jedno takšno šulvereinsko šolo na Stari cesti; k temu jim pomaga neki Jožek iz Desnjaka. Res žalostno bi bilo, ako bi naši treznomisleči značajni možje na Staricesti šli tem sleparjem na limanice; tega pa nikdar ne pričakujemo, niti nikakor ne mislimo, da bi se spozabili občinski zastopniki Starocestni tako daleč ter šli nekaterim nemškutarskim sleparjem v zajnke, s tem pa metali našo slovensko deco prusovskemu zmaju v žrelo. Torej Slovenci, še enkrat, pazite!

Iz kozjanskega okraja. (Nekaj o nemških napisih.) Gospod urednik!

Mnogo mojih tovarišev se je že oglasilo v »Slovenskem Gospodarju«, a nobeden še ni poročal o nemških napisih v kozjanskem trgu. Morebiti se bojijo katero ziniti, da bi jih nasprotniki kar žive ne oderli ali pa ne vidijo in ne slišijo nič, kar se okoli njih godi. Nič ne de, bom pa jaz udrihnil s svojo neokretno roko po naših nasprotnikih in nemških napisih. Najprej si poglejmo poslopje, kjer se zbirajo slovenski gasilci in kjer imajo shranjeno svoje potrebno orodje. Nedavno so si dali naslikati napis nad vrata ali žal da čisto nemškega, ki se glasi: »Feuerwehr-Depôt«. Zakaj le neki to? Ali niste slovenske krvi? Ali se ne zbirajo tukaj slovenski fantje in možje? Toraj bi bilo lepo in ponosno, da bi se blesketal nad vratmi slovenski napis. Mislim, prej ko bo mogoče, se bo to zgodilo; kajti poveljnik gasilcev je izvrsten Slovenec. Ako se gre dalje po ulici, prikaže se zopet črno-zamodreli napis, ki znači, da tu stanuje pragerman — toda s popolnoma slovenskim imenom: »Franz Wouk, Kleidermacher«. Ako se še gre dalje po trgu in se gleda na levo in desno, svetijo se, kakor žarki jutranje zarjave, slovenski ali vsaj slovensko-nemški napisi. Sploh vsi gostilničarji kličejo popotnike in pivce s slovenskimi besedami na dobro kaplico. Samo jeden nemški napis še imamo omeniti in sicer: Anton Wachtschitsch, Schmied. Kaj ne, ta — čič ob koncu se glasi celo nemški? Zato pa je tudi gospod Wachtschitsch ponosen na svoje staro nemško pokolenje.

Še nekaj me žalosti in sicer to, da so v kozjanski občini večinoma samo nemške hišne deskice. In tem večja je žalost, ker sem izvedel, da so bile še pred nekaj leti slovenske deskice. Vprašal sem, kdo jih je dal odstraniti? Odgovorilo se mi je, slavni kozjanski župan je zaukazal tako, da se imajo slovenske deskice raz hiše strgati in nadomestiti s čisto nemškimi. Tako so prišle po močni želji županovi nemške deskice na kozjanske hiše. Žalostno je za uboge kmete, da so se dali preslepiti od tega slavnega kulturonošca! Toda, hvala Bogu, da ne vsi. Nekaj se jih je hrabro borilo za obstanek slovenskih deskic, to nam kažejo dvojne deskice, slovenske in nemške na hišah. Skrajni čas je, občani kozjanski, da popravite to spako, v katero ste iz nevednosti privolili. Zahtevajte zopet slovenskih deskic, ki vam gredo po postavi. Potem se bode moglo reči, da ste zavedni, ponosni Slovenci. Tudi naš slavni župan kozjanski ima nemški pečat, in uraduje nemški, sploh pri njemu je vse nemški. Pa tudi na pošto sem poljupal. Glej ga, tudi tukaj je čisto nemški pečat. Slavno slovensko občinstvo, ki zahajaš v Kozje na pošto, vložil prošnjo na c. kr. poštno ravnateljstvo, naj dovoli slovenski poštni pečat. Narodnjaki naši, vzdramite se, odstranite nemške deskice, zahtevajte od župana slovenskega pečata in ravnatko na pošti. Podpirajte domače in nam prijazne trgovce, a ogibajte se nasprotnikov naših!

Od Sv. Lovrenca v Slov. gorica. Mlačnost naših občinskih predstojnikov je v narodnem oziru že res prevelika, kajti nekateri so v svojo nemščino tako zaljubljeni, da se nikakor ne morejo odločiti za slovensko uradovanje. Podobni se mi zdijo ti modrijani majhnim otrokom, katerih ne morejo stariši zjutraj iz postelje spraviti. Ako stojijo stariši zraven, hitro vzdignejo glavice izpod gorke odeje, ko pa odmaknejo pete, se vržejo zopet v naročje sladkega spanja. Poglejmo si danes sakuškega župana! Lani je »Slov. Gospodar« temu županu na srce govoril, naj si omisli slovenski občinski pečat. S pohvalo moramo omeniti, da nas je ubogal ter si omislil slov. pečat. Prva stopinja je torej storjena. In zakaj bi sedaj ne storil sakuški župan tudi druge stopinje ter začel slovenski uradovati? Le pogum, gospod župan! Mislite, da gospoda v Ptujju ne razume slovenskega jezika? In če bi tudi ne umevala, nič ne de! Zakaj pa vlada ne nastavi na sloven-

skem Štajerju slovenskih ali vsaj slovensčine zmožnih uradnikov? Zato pa Vam še enkrat polagamo na srce, uradujte slovenski. Saj veste, da so vsako tretje leto nove občinske volitve. Ako nas ne ubogate, glejte, da Vas potem veter pri prihodnjih volitvah ne odnese z Vašim nemškim uradovanjem vred.

Iz Ptujja. (P o j a s n i l o.) Med mnogimi drugimi se trosi in razširja tudi ta laž, da bi bil jaz za Gregoriča podpisal menico in da sem vse premoženje izgubil. Jaz nisem ničesar podpisal za Gregoriča, in sploh ni človeka na svetu, za katerega bi bil jaz kaj podpisal!

Dr. Franc. Jurtela, odvetnik v Ptujju.

Iz Celovca. (Rimske izkopske na Gosposvetškem polju.) Marsikateri čitatelj «Slov. Gospodarja» je že gotovo kaj slišal ali čital o staroslavnem Gosposvetškem polju, ki se razprostira severno od koroškega stolnega mesta Celovca; mnogi se še bodo spominjali iz ljudske šole, kako so nekdanj Slovenci na omenjenem polju, ki je sedaj že skoro vse ponemčeno, vmeščevali svoje kneze, na kar še sedaj spominja kameniti vojvodski prestol, ki se je še tam ohranil. Ne daleč od tega prestola je stalo rimsko mesto Virunum imenovano, o katerem ni dandanes razun nekaterih izkopskih nobena sledu več. Na njegovih razvalinah širi se sedaj gozd in rodovitno polje.

Nedavno pa se raznese novica o dragocenih izkopskih na mestu starega Virunuma. Do tega so prišli po naključju. Ko so namreč orali na neki njivi, vdere se naenkrat jednemu volu zemlja pod nogami; iz radovednosti so začeli zemljo preiskovati, in glej, nekako 2 m. pod površjem se prikaže na mah prekrasen tlak iz mozajika (t. j. iz raznobarvanih kamenčkov sestavljen tlak), kateri se mora prištevati najkрасnejšim, ki so se ohranili do današnjega časa.

Do sedaj so odkopali dva prostora neke bogate rimske hiše. Prvi je 7 m. 65 cm. dolg in 6 m. 50 cm. širok; tu vidimo v sedemnajstih delih v mozajiku raznovrstne podobe, kojih barvno lepoto mora vsakdo občudovati, in ki pričajo, da jih je sestavila zares umetniška roka. V sredini vidimo na čveterooglatem polju v zraku plavajočo golo moško podobo ki ima okrog ramen ogrnjen vihrajoč plašč in drži v roki palico; ta podoba najbrže predočuje kakšnega pastirskega boga. Okrog te podobe se vrstijo nadalje štiri plesoče podobe (mogoče štiri letni časi), in nazadnje v oklepajočih trikotnikih podobe pavov; manjša polja vmes pa krasijo raznobarvani ptički. Ta raznoogelna polja ločijo krasni, pleteni in zaviti vpletki, ki so sestavljeni iz rožnatih, rumenih, kostanjastih, sivkastih in črnih kamenčkov. Okrog te skupine pa se vije v istih barvah sestavljen dvojnati svitek (meander) s štirimi Meduzinimi glavami (Meduza je bila rimska boginja s kačjimi lasmi) na voglih; oklep pa dela širok iz macedonskih ščitov sestavljen okvir.

Na severu se dotika tega prostora drugi, ki še ni popolnoma odkopan, in katerega loči od prvega 73 cm. debel prag. Po mozajiku tega drugega prostora se sodi, da se razprostira do sedaj odkrito poslopje proti severu in izhodu. V stenah prvega prostora sta še dva druga praga, jeden proti zahodu, drugi proti izhodu. Pod mozajikom so ozki obokani predori, kjer se je najbrže kurilo, bodisi že da so bili ravno popisani prostori kakšno pokopališče ali kakor nekateri mislijo, stanovalna hiša s svojimi pripadajočimi hišnimi deli. Nadaljno odkrivanje bode stvar natančneje razložilo.

Poleg tega so se našle še sledeče stvari: rimljansko pisalno orodje iz bronca (stilus), svetilnice, skledice, ilnate posode itd. starih Rimljanov. Zelo zanimiva pa je zlat prstan s podobo cesarja Kaligiva, ki je vdolana v rudeč dragocen kamen. Ti slednji predmeti se hranijo pri bližnjem kmetu, ki se na zahtevanje morejo videti. — Umevno je, da hodi vsaki dan na stotine ljudstva ogledovat si zanimivosti. Vstopnina znaša 10 kr.

Morebiti mi bode v kratkem mogoče poročati o nadaljnih izkopeninah.

Iz Prage. (Slovanski praznik.) Dne 14. rožnika letošnjega leta bode ravno 100 let, ko se je narodil v Hodslavicah, mali moravski vasi, slavni zgodovinar češki, Frančišek Palacky, katerega je imenovala hvaležna udanost češkega naroda po pravici »očetom narodovim«!

Fr. Palacky je bil celega pol stoletja voditelj duševnega razvitka češkega in si je pridobil za narod s svojim znanstvenim in političnim delovanjem neumrljivih zaslug.

Mestni zbor kralj. glav. mesta Prage, v katerem mestu je živel in deloval in katerega častni občan je bil, smatra v prvi vrsti za svojo dolžnost in nalogo, da dostojno počasti spomin velika Čeha; zato je sklenil počastiti stoletnico rojstnega dne Frančiška Palackega z veliko slavnostjo, dostojno njega spominu in narodu, s slavnostjo, pri kateri se položi temeljni kamen spomenika in katera bo ohranila trajen spomin prihodnjim vekom. V ta namen je pozval mestni svet skupno z mesti v okolici veliki slavnostni odbor, da naj izvrši to svojo nalogo kolikor mogoče častno in slovesno. Slavnosti se bodo vršile 18., 19. in 20. rožnika t. l. v Pragi. Vabimo k temu dostojnemu izrazu hvaležnosti češkega naroda napram njegovemu velikemu probuditelju vse drage brate po širnih krajih slovanskih, da bi prišli in z nami proslavili spomin velikega Čeha in Slovana in s tem tudi spomin probujenja češkega naroda in ideje slovanske. Z odkritosrčno in iskreno udanostjo širimo Vam naproti svoje roke in Vas vabimo h gostoljubnemu svojemu ognjišču, v kraljevsko, zlato, slovansko našo Prago, in Vam kličemo nasproti presrečni »Na zdar!«

Iz Vranskega. (Slovensko pevsko društvo) «Vranska Vila» je priredilo v nedeljo dne 1. maja svoj prvi javni koncert, odkar ima potrjena pravila. Ta pomladni koncert se je vršil v brodeškem hrastovju tik državne ceste. Prostor sam na sebi je jeden najlepših in najpripravnejših v take namene. Obširna, z mahom obrastena raván pod senčnatimi starimi hrasti nudi občinstvu na nekoliko vzvišenem griču najljepši razgled na trg Vransko in na drugi strani po celi dolini proti Žaleu in Celju. Ni toraj čuda, da se je prijetni prvi maj zbralo v tem zelenem gaju na stotine ljudij. Koj po treh popoldan prikoralo je «Vranska Vila» z godbo na čelu po državni cesti proti Brodecu, kjer jo je sprejel topičev strel. Hiše in drevesa so nosila vihraječe slovanske in cesarske zastave. Dohajati so začeli gostje iz vseh krajev. Vsi kraji so bili častno zastopani, a najbolj Celje. Ko so pridrdrali v dolgi vrsti celjski kolesarji z gg. dr. Serncem, dr. Vrečkotom, P. Majdičem itd. na čelu, nismo mogli verjeti, da bi bilo Celje nemško mesto, kajti nemško mesto nikdar ne more imeti toliko slovanske inteligence, kakor jo je ta dan prihitelo iz Celja na Vransko. Namen koncerta je bil blag. Prvič pokazati domačemu občinstvu milobo in lepoto slovanske pesmi in drugič pripomoči, da se bode letos v proslavo cesarjeve petdesetletnice nabavila društvena pevska zastava.

Doseglo se je v polni meri oboje. Mnogobrojno občinstvo z vsemi našimi grajščaki, kateri sicer niso naše gore listi, se ni moglo načuditi naši pesmi, in velikodušnost slavnega občinstva, posebno tujih gostov, je pripomgla in zagurala lepo društveno zastavo, katera ne bode ponos samo Vrančanom, temveč celi savinjski dolini. Pri pevcih videlo se je sicer, da so še začetniki, a z ozirom na kratek čas društvenega obstanka, rešili so svojo nalogo povsem častno. Rešili in zadovoljili pa bi bili slavno občinstvo še bolj, če bi bili peli na pravilno pokrite odru in ne na praznih tléh. Konečno pripomnim, da je imel ta koncert tudi v moralnem oziru mogočne posledice. Petje upliva vedno bolj in bolj na pojedince, kakor v obče na tukajšnje ljudstvo sploh. Kako vendar uplivajo taki nastopi na naše sosede Nemce, pa kaže

sledede: Koj drugi dan po koncertu prejelo je pevsko društvo «Vranska Vila» jako laskavo pisemce od neke tukajšnje visoke aristokratije, Nemke, v kojem izraža veselje nad društvom in pošilja v nadaljne pevske namene — prav čeden «metuljček».

Razne stvari.

Domače.

(Zborovanje delegacij) se vrši letos v Budimpešti. Predsednik avstrijske delegacije je Poljak vitez Javorski. V nedeljo je predložila skupna vlada delegacijam skupni proračun za l. 1899. Čista skupna potreba znaša 164,378.383 gld., torej čez 5 milijonov več nego lani. Kakor vsako leto, zahteva tudi letos vojno ministerstvo dodatni kredit. Toda vse poslance je osupnilo, da znaša letos ta kredit čez 30 milijonov. V tajni seji hoče minister odkriti, zakaj je uporabil te milijone. Potemtakem znaša v istini vsa skupna potreba 201 milijon. Vsled krivične pogodbe z Ogersko mora večino teh milijonov šteti Avstrija.

(Gostilno «Pri grozdu») v Mariboru so doslej Slovenci radi obiskovali. V zahvalo za to je šel gostilničar, g. Fr. Oehm, v Pesnico k občinskim volitvam ter tamkaj volil z — Nemci. Prepričani smo, da je s tem omenjeni gostilničar izgubil pri zavednih Slovencih vsako naklonjenost.

(Znamenit govor) je imel v državnem zboru zopet naš Francelj Girstmayr. Ker je Francelj med govorom poslanca Kaiserja delal vsklike, opomnil ga je neki poljski poslanec dokaj osorno, naj bo tiho. In sedaj je ustal Francelj ter govoril kratek a jednat govor: «Ne pravite mi tega, sicer dobite zausnico.» Kdor zna, pa zna, hvalil se je neki Gorenjec, ki je s svedom kravo klal.

(Soprogo gimn. ravnatelja) mariborskega so zadnjo soboto pokopali. Gimnaziji so peli pred hišo nemško, na pokopališču slovensko nagrobno pesem.

(Narodnjaki v Poljčanah) so sklenili ustanoviti «bralno društvo» za Poljčane in okolico, ki bode že najbrž začelo delovati okoli sv. Cirila in Metoda. Možje, na noge, združimo se!

(V Marijino Celje) bode tudi letos vozil vlak za slovanske romarje po posebno nižini ceni, in sicer v dneh pred Veliko Gospojnico. Odbor bode skrbel, da bode voznja še ugodnejša, kakor lani. Če udeleženci že zdaj dajo vsaki teden 40 krajcarjev na stran, se bodo lahko brez skrbi podali na pot. Natančnejši vsopred se bode pravočasno objavil.

(Kača piknila.) Dne 2. maja je nosila delavka Ūrša Brilaj iz kozjanske župnije kolje na njivo. Ko pograbi butaro kolja in je misli razstaviti po njivi, jo nekaj uščipne. Prestrašena zapodi kolje ob tla in glej, kača je prilezla iz njega. Roka ji je naenkrat hudo otekla in težko, če bo ozdravela.

(Na murskem polju) uspevajo setve prav lepo. Drevje je izvanredno lepo cvetelo in obeta obilo sadja. Trta lepo in bogato nastavlja. Okoli 15. maja bodo nekateri že začeli škropiti.

(Konec domačega prepira.) V št. 17. smo pisali: «V Radvanju pri Mariboru sta se dne 12. aprila mesar Jakob Caberl in njegova žena močno prepirala in bržčas tudi tepla. Njun hišni gospodar pride ženi na pomoč, mesarja hudo stepe ter mu desno oko iztakne.» — Hišni gospodar nam sedaj piše, da ni iztaknil mesarju očesa in tudi poškodoval ne. Mesar si je menda sam poškodoval oko, ko je pozneje po kuhinji kolovratil. Sedaj ima neki že zdravo oko.

(Svojo korajžo je) pokazal nek fant zadnjo nedeljo v tukajšnjem perivoju nad mestnim redarjem. Ker je razgrajal, opomnil ga je redar, naj si pomiri vročo kri.

A fant se je čutil razžaljenega zaradi opomina in z nožem je ranil na dveh krajih redarja. Redar je potegnil britko sabljico ter udaril po fantu. Oba ležita sedaj v bolnišnici ter sta neki že toliko okrevala, da se lahko pomenkujeta o svoji zadnji bitki.

(Pobegnila sta) dva kaznjena iz tukajšnje kaznilnice, ko sta bila s tovariši na delu.

(Umrli je) v pondeljek na Dunaju češki državni poslanec dr. Wiedersperg. Bil je iskren prijatelj in pospeševatelj slovanske uzajemnosti. N. m. p.!

(Socijalnodemokratski agitator) Ivan Brozovič je 3. t. m. v Ljubljani umrl. Pred smrtno uro je sam prosil spovednika ter se potem z njim lepo pripravil na smrt. Socijalistični nauki za smrtno uro niso tolažilni. Dva otroka umrlega Brozoviča že dolgo oskrbljuje od duhovnikov in dobrih katoličanov vzdržano ljubljansko Marijanišče. Klerikalcev torej vendar ne vodi sama strast!

(Cena žita) je zmeraj višja. Na Dunaju stane 100 kg pšenice do gld. 16.80, rž pa do 10 gld. Židje, ki so si nakopičili v jesen žita, se veselijo visoke cene. Kako dobre bi bile zadruga v žitorodnih krajih, se da sedaj prav upoštevati. Kmetje bi ne bili prisiljeni, takoj svojega žita prodati. Zadruga bi jim pomagale.

(Stavko so) uprizorili delavci v Götz-evi pivovarni. Sedaj so se nasprotja že poravnala, in delavci so zopet začeli redno delati.

(Poskušensamomor.) Ferdinand Velsler, pešec 87. polka 11. stotnije v Celju — doma od Sv. Roka pri Rogatcu — se je ustrelil dne 10. t. m. ob pol 7. uri zvečer na stranišču glavne vojašnice v Celju v desne prsi zaradi prepira s svojim tovarišem; k sreči pa tako plitvo da je upati v kratkem okrevanja.

(Dr. Francetu Prešernu), stvaritelju našega lepega slovstva, se bo postavil v spomin njegove stoletnice l. 1900 spomenik v stolnem mestu Kranjske, beli Ljubljani. V to svrhu se je osnoval v Ljubljani odbor za nabiranje prispevkov. Odborov blagajnik je dr. Josip Staré, c. kr. finančne prokureture pristav v Ljubljani. Rojaki izkažite se radodarne, da se uresniči l. 1900 ta plemenita namera slovanskega naroda!

(Grda nehvaležnost.) Za časa pridigovanja jezuita o. Abela v Celju so se pošiljala istemu od strani celjskih patentovanih Nemcev razna žaljiva in izzivalna pisma. Res, čudna zahvala za toliko požrtvovalnost duhovnika-rojaka. Takih junaških činov so le celjski Nemci zmožni.

(Umrli je v Celju) dne 9. t. m. gspa. Marija Ullepitsch pl. Krainfels, mati predsednika okrožnega sodišča v Celju, g. Rudolfa pl. Ullepitsch-a.

(Nesreča.) Dne 7. t. m. povozil je v Celju pred poslopjem «Narodnega doma» nek nepreviden voznik staro ženico. Težko poškodovano odnesli so v bolnico.

(Učiteljske spremembe.) Za nadučitelja v Teharje pride sedanji nadučitelj v Trbovljah, g. L. Šah. Nadučiteljsko mesto v Cirkovcah je dobil nadučitelj pri Novicerkvi, g. M. Herič. Učiteljem so imenovani k št. Juriju ob Ščavnici g. Val. Pulko, k Sv. Tomažu pri Veliki nedelji g. Sim. Bezjak, k Sv. Petru v Savinjski dolini g. R. Vrečer. Prestavljena sta gđ. Marija Brinšek v Slov. Bistrice, g. K. Pribil h. Kapeli pri Radgoni, g. K. Vučnik k Sv. Duhu v Ločah, gđ. Mar. Grešič v št. Ilij pod Turjakom, gđ. M. Sket v št. Jurij ob južni žel. Gosp. G. Potočnik, nadučitelj v Pletrovcah je dobil dopust, nadomestuje ga g. Jos. Peitler; istotako ima dopust g. J. Stukelj v Svetini, nadomestuje ga g. Iv. Piliš iz Prožina. V Teharjih pomaga gđ. Olga Švagel iz Štor; učiteljica ženskih ročnih del v Cirkovcah je postala gđ. Hel. Vogrinec. Gospica Hermine Lapajne se je odpovedala podučiteljski službi v št. Juriju ob južni želez.

(Izpitov učne usposobljenosti) so se na mariborskem učiteljsku udeležili za meščanske šole: gg. Jožef Brinar, učitelj v Vojniku, H. Podkrajsek, učitelj v Ljubljani in Mir. Šijanec, učitelj v Cvenu; za ljudske šole: gdč. Marija Jannach v Razvanju, gg. L. Čulk v Ribnici, V. Izda na Muti, J. Pavlič iz Slov. Gradca in Žolnir Ivan iz Fram. J. Ogrizek je delal izpit iz veronauka.

(Razširjene šole.) Razširila se bo dvorazrednica v Št. Vidu v štirirazrednico in enorazrednica v Libojah pri Celju v dvorazrednico.

(Na Cvenu) so, kakor se nam piše, ognjegasci za Cven-Krapje-Moto imeli na Florijanovo v kapelici skupno službo božjo, potem pa se je pregledoval račun in vršila se je volitev novega odbora. Da so društveniki z dozdanjimi odborniki bili zadovoljni, vidi se iz tega, ker so vsem «starim» voditeljem zopet izročili «novo» vodstvo. K sv. maši je prišlo tudi ognjegasno društvo iz sosednje občine Horšinske.

(V Zrečah) je dveletni Ludovik Ravnakov po nesreči padel v mlinskovodni jarek in utonil vpričo sestrice-šolarice, ki mu je bila za varuha.

(Razpisana je) župnija Zdole do 14. junija t. l.

(Železniški vozni red) za Spod. Štajer, veljaven od 1. maja 1898 se dobiva v naši tiskarni. Komad stane 3 kr.

(V slovenskem jeziku) so prisegli tukajšnji k vojakom odbrani slovenski gimnaziji. Zaraditega vlada velika žalost in jeza med našimi prusaki, ker se neki sedaj že i slovenska mladina upa zametavati nemški jezik. «Mi vstajamo, a Vas je strah!»

Društvene.

(Dijaški kuhinji) v Mariboru so darovali: pblg. gospa Elize pl. Rabcziewicz, č. g. Mat. Štrakl, korvikarij v Mariboru in Fr. Bratkovič, kaplan v Rogatcu, po 5 gld., zadnja dva vsled dobro prestalega župnijskega izpita; č. g. F. Simonič 3 gld.

(Bralno društvo na Frankolovem) priredi v nedeljo dne 22. maja 1898 l. ob 3. uri popoldne v prostorih gosp. Dominika Bezenška društveno veselico s petjem, govorom in glediško predstavo. Govoril bo potovalni učitelj g. Ivan Bele o zelenem cepljenju ameriških trt. Igrala se bo veseloigra «Svoji k svojim.» Ker se posebna vabila ne bodo razpošiljala, vabi tem potom najuljudneje predsednik.

(Odbor slovenskega akademič. tehn. društva «Triglav») v Gradcu za drugi tečaj se je sestavil takole: Predsednik: med. Jernej Pikel; podpredsednik: med. Pavel Kanc; tajnik: phil. Evgenij Jarc; blagajnik: med. Gvidon Pregl; knjižničar: phil. Janko Koštič; gospodar: jur. Ivan Vuk; odb. namestnik: med. Alfonz Serjun.

(Bralno društvo v Rušah) opozarja vse prijatelje slavni Ruš že sedaj na veselico, katero priredi taisto na Binkoštni pondeljek v vrtnih prostorih g. J. Muleja. Vse točke kodo jako mikavne, posebno igra, in gotovo se ne bode nikdo kesal, kdor se bo te veselice udeležil; tedaj, le v Ruše na Binkoštni pondeljek.

(Čecilijansko društvo) je dobilo aprila meseca letnino od vč. gg. Fr. Kovačiča in Janeza Rotnerja. Bog plati!

(Vabilo k spomladanski konjski dirki) na Cvenu pri Ljutomeru, ki se bo vršila v četrtek dne 19. maja ob 2 uri popoldne. Tekmujejo lahko 3 do 10 let stari na Štajarskem rojeni in izrejeni žrebci in kobile, ki so v lasti kmečkih posestnikov. Vršita se dve vožnji in sicer 1. vožnja s prvenci, za koje so razpisana darila v znesku 420 kron vštveši amerik. dvokoles (gyg), vredni 150 kron in amerik. dirkalska vprega, vredna 50 kron. Druga je plemenska vožnja z darili v znesku 450 novih kron v gotovini. Pri vsaki vožnji je po šest daril. Vloga 6 kron. Naznanila je poslati Mat. Semliču, trgovcu v Ljutomeru, najdalje do 15. maja 9.

ure predpoldne. Poznejša naznanila se sprejemajo le s podvojeno vlogo. Žrebanje istega dne ob 10 uri predpoldne. Dirkalcem se svetuje, da se držijo reda. Pol ure pred dirko naj se zberejo v sredi dirkališča, da se jim porazdele številke, po vrsti katerih naj se na znamenje, dano iz tribune, nahajajo pri startu. Vsak, ki bo oviral red, bo izključen od dirke in mu zapade cela vloga. Na dirkališču svira godba. Programi se bodo dobivali od 16. maja naprej pri trgovcema M. Semlič in Alojziju Vršič v Ljutomeru po 10 kr. Če bi bilo 19. maja že od jutra naprej slabo vreme, se vrši dirka v nedeljo 22. z istim vspeedom. Pojasnila daje g. Jožef Mursa, predsednik dirk. društva ljutomerskega.

(Slovensko katol. delavsko društvo v Žalcu) je imelo 8. maja svoj občni zbor, ki se je prav dobro obnesel. Ker je bil dr. Krek zadržan, govoril je samo č. g. J. Kržišnik. Ugovarjati mu je hotel neki Kajtna iz Griž, toda brez uspeha. Novi odbor se je sestavil takole: g. Jernej Ateh, krojaški mojster, predsednikom; g. Fr. Voh, čevljarški mojster, podpredsednikom; A. Goriek, orgljavaec v Gotovljah, tajnikom; Dav. Antloga, veleposestnikov sin, denarničarjem; č. g. Fort. Končan, kapelan v Grižah, knjižničarjem; Fr. Wirant, gostilničar, Fr. Žigon, veleposestnikov sin, Fr. Widorfer, posestnik in umetni mlinar v Vrbji, Anton Pumer, čevljarški mojster v Arnji vasi in Fr. Krajnc, zidarski mojster odbornikom.

(Za družbo duhovnikov) so vplačali meseca. marcija in aprila č. g.: Ivan Doberšek 32 gld., Krančič Ivan 21 gld., Dr. Janežič Fr., Kovačič Fr., Cestnik Anton po 11 gld., Kolar Anton, Brglez Fran, Kolarič Jožef in Kansky Janez po 10 gld., Dekort Jožef 8 gld., Vaclavik Rob in Preskar Kar. po 5 gld., Planinšek Jak. in Srabočan Anton po 2 gld., Gabere Simon, Štrakl Matija in Al. Brglez Janez po 1 gld.

Iz drugih krajev.

(Slovenskega škofa) msgr. Sterka se bojijo italijanski Piranci tako močno, da nočejo iti s svojimi birmanci v Poreč, ampak odpotovati mislijo naravnost v Benetke k tamošnjemu patrijarhu. Nikdo se ne bode jokal, ako ostanejo kar tam.

(V Muraviji) je umrl 5. maja č. g. o. Bonaventura Horvat, doma od Sv. Marka niže Ptuja, po dolgi, mučni pljučni bolezni.

(Napad na grškega kralja Jurija.) V pondeljek sta bila obglavljena Karditzi in Georgis, ki sta bila pred kratkim streljala na grškega kralja, ko se je vračal s sprehoda v mesto.

(V Inomostu vladajo) čudne razmere. Za 1. maja so dovolili mestni očetje, da se sme iz stolpa mestne hiše trobiti pesem «Die Wacht am Rhein». Uradniki, duhovniki in mestjani, ki niso pristaši prusaških izdajic, se po ulicah na vse mogoče načine psujejo. Celu bljuva se na nje in dajejo se jim zaušnice. Nemška omika!

(Nemiri v Galiciji.) V Galiciji vlada na večih krajih huda lakota. V Lembergu se dogajajo zadnje dni veliki nemiri. Ker so se živila podražila, se je naselila po mestu med nižjim prebivalstvom beda in stradanje. Delavci v obhodih hrupno zahtevajo kruha.

(V vodnjak je padel) v Trstu zidar Spetič. Delal je na neki hiši, na katere dvorišču je bil vodnjak, pokrit s slabimi deskami. Spetiču se je ulomil podstav in padel je na vodnjak. Deske na vodnjaku so se ulomile in ubogi delavec je utonil v vodnjaku.

(Iz Ljubljane) se nam poroča: Toliko se radi ponašajo ljubljanski listi z napredkom v stolnici, a meni se vendar zdi, da se premalo brigajo za trgovce, ki edino le živijo od Slovencev in so tudi sami rojeni domačini, a imajo tako lepe samo-nemške napise nad svojimi prodajalnici. Večje število sem opazil celo takih tvrdk, katerih gospodar še danes ne zna — ali pa le za silo tolče nemški jezik! — Naj bi vendar domači listi malo prijeli take malomarneže

in jih pripravili do tega, da vsaj nad svojo prodajalnico pokažejo, od česa žive. Če bi pa ne hoteli dobrohotnega opomina vzeti v svojo korist na znanje, tedaj naj listi vedo, kaj jim je storiti, osobito sedaj, ko nemški zmaj zopet vzdiguje pogumneje svojo glavo — kakor se opazuje — in se lahko sumi, da taki trgovci, ki demonstrirajo z napisi, enkrat lahko — o lepi priliki — se izneverijo svojemu narodu — ter postanejo — volilci-Iškarjoti!

(Avstrijsko delegacijo) je cesar sprejel 11. maja opoldne ter pri tej priliki rekel o španjsko-ameriški vojski, da jo iskreno obžaluje. Toda zabraniti se ni mogla. Sv. Oče so se v ta namen veliko trudili in vse evropske velevlasti so papeža v njegovem prizadevanju podpirale, toda zaman. Avstrija ne bode nobene vojskujoče sile podpirala ne ovirala. Pričakovati je, da se nasprotstva med sovražnikoma kmalu poravnajo.

(Po strelvodu) je pripelzil v noči 8. maja na zvonik votivne cerkve na Dunaju Hubert Frankl, doma iz Koroškega, ter razobesil tamkaj cesarsko zastavo, da bi vihrala v slavo cesarskega jubileja.

(Izredno odlikovanje.) Kakor poroča «Wiener Zeitung» z dne 27. aprila, je Nj. veličanstvo presvitli cesar z Najvišjim odlokom z dne 6. aprila dovolil ljubljanskemu lekarnarju Gabr. Piccoliju, da sme vsprejeti in nostiti od Njega svetosti papeža Leona XIII. podeljeni mu naslov papeževega dvornega založnika.

(V Iko), kjer so doslej pili kapnico, se zdaj po železnih cevih napeljuje sveža planinska voda. Ta bode pripomoglo Iki tekmovati z bližnjo Opatijo (Abbazia) in drugimi primorskimi zdravilišči.

(Nemška nenasitnost.) Neki pl. Guver-Zeller je izdal v Zürichu brošuro, v kateri ponuja Rusom v imenu Nemcev Perzijo s perzijskim zalivom v indijskem morju, sami pa si za to izberó v odmeno vse dežele avstrijskih in balkanskih Slovanov.

(Dolžnost vsake matere in gospodinje je,) pač skrbno paziti pri kupovanju živil, od katerih zavisí naša najdragocenejša posest, to je naše zdravje. — Kako lahko se človek vara, in mesto dobrega pristnega blaga dobimo brezvrednostih ponaredb. To je tudi tedaj slučaj, ko se nam hvali in ponuja, brezokusni praženi ječmen ali žgano sladje, v zavojih ali na vago, kot sladna kava ali celo Kneippova kava, katera se je ravno vsled izvrstnega in pristnega Kathreinovega fabrikata tako priljubila. Naše gospodinje in kupovalke se tem prevaram najlažje ubranijo na ta način, da v vsakem slučaju, naj se jim prigovarja kolikor hoče, brezpogojno zahtevajo in sprejemajo le pristne Kathreinove zavoje z varstveno znamko, to je s podobo prelata Kneippa. Razno tako naj se nobena mati ali gospodinja ne straši poskusa, prepričati se o pristnosti Kathreinove kave in jo pričeti rabiti. — Pričetkom uporabljaj naj se tretjina Kathreinove kave in dve tretjini bobove, pozneje se pa lahko preidek polovici Kathreinove in polovici bobove in še pozneje k sami čisti Kathreinovi kavi brez vsake primesi bobove kave. Skrbno se je pa ogibati vseh ponaredb. Le pristna «Kathreinoва Kneippova sladna kava» ima vse one izvrstne lastnosti, katere isto tako zdravju, kakor tudi ukusu popolnoma prijajo in v katerih dokaz služi ta okolščina, da je uporaba te kave dokazano vedno večja, in da jo stotisočero rodovin vsaki dan posebno rado pije.

Loterijne številke.

Trst 7. maja 1898: 37, 35, 78, 42, 27
Linc » » » 39, 34, 42, 85, 63

Bažnata obleka iz surove svile gld. 8'65

do 42 gld. 75 kr. za popolno obleko. Tussors in Shantung-Pongees — ter črna, bela in barvana Hennebergova svila meter po 45 kr. do 14 gold. 65 kr. — v najnovosegnejših tkaninah, barvah in vzorcih. Zasebnikom poštnine in carine prosto na dom. Vzorce obratno. G. Henneberg-ove tovarne za svilo (c. in kr. dvorn. zalagatelj) v Zürichu.

Vabilo

seji občnega zbora
„Okrajne posojilnice v Ljutomeru“
v četrtek, dne 19. majnika t. l. ob 8. uri
dopoludne
v Fran-Jožefovi šoli v Ljutomeru.

Dnevni red:

1. Poročila nadzorništva o računu za leto 1897.
2. Izločitev udov.
3. Izžrebanje in volitev 5 udov nadzorništva.
4. Razni predlogi.

V Ljutomeru, 2. majnika 1898.

Kukovec, ravnatelj.

Naznanilo.

Kmečko konzumno društvo na Frankolovem bo imelo dne 23. maja ob 7. uri zjutraj v okolici Loka št. 8. občni zbor s sledečim vsprejemom:

1. Volitev pregledovalnega odseka;
2. Pregled računov;
3. Določitev nagrad upraviteljem;
4. Ustanovitev zaklada v podporo revežem;
5. Posvetovanje o raznih društvenih zadevah;
6. Razširjenje društvenih pravil.

Odbor.

Mladienič

pošten, pravno vzgleden, vaje vsakega dela, želi takoj v okolici Maribora ali Celja stopiti pri kakšni večji hiši ali štancu in službo, kjer bi zamogel stanovitno obstati. Isti je tudi izvrstno izobražen pevec. Kdo, pove upravništvu. 1-2

Uljudnej pozornosti * posebno priporočeno!

V vsakem pošto-oddajnem okraju, v vsakej fari in po potrebi in želji tudi v vsakej občini, nastavi se razumna, delavna in zanesljiva oseba kot

zaupni mož in posredovalec z ozira-vrednim postranskim zaslužkom, ki se vedno množi in mnoga leta traja, od nekega, čez trideset let obstoječega domačega denarnega podjetja, priznane zanesljivosti in prve vrste. Pismene ponudbe pod 20.298, Gradec, poste restante.

Alozij Vršič,

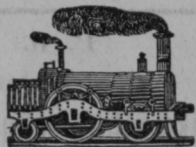
trgovec v Ljutomeru,

prodaja vse dele koles, (biciklov), kakor tudi vsa orodja za popraviljanje. 3-3

Kolesarji se na to opozarjajo!

V zalogi tiskarne sv. Cirila v Mariboru je ravnokar izišel:

Važno za

Vsakega!

Železniški vožnji red za Spodnji Štajar

Veljaven od 1. maja 1898.

Iztis velja 3 kr., po pošti 5 kr.; znesek se lahko pošilja tudi v poštinih znamkah.

Rudolf Novak, remenar in sedlar v Mariboru

grajski trg (Burgplatz) št. 2. se uljudno priporoča slavnemu p. n. občinstvu, zlasti pa preč. duhovščini za izdelovanja najfinejših, kakor tudi priprostih konjskih oprav in sploh vsa remenarska in sedlarska dela. — Izvršuje tudi vsa v to stroko spadajoča

popravila najhitreje in najceneje. 7-10

Na prodaj!

Na Jesenicah ob Savi, prodaja se pod ugodnimi pogoji iz proste volje nekdanja

Hočevar-jeva hiša

z dvema večjima in dvema manjšima sobama in s tremi dobrimi kletmi. Poleg hiše sta dva mala vrta in malo gospodarsko poslopje. Hiša, v kateri je bila od nekdanj gostilna, stoji tikoma Save, kjer je postajališče brodarjev z lesom (flosarjev). Od tod je glavni lesni izvoz za vso kranjsko in samoborsko okolico na Hrvaškem. Bila bi toraj najpripravnejša za kakega lesnega trgovca. 2-2

Pojasnila daje Fr. Petrič, gostilničar na Vel. Dolini, pošta Jesenice, Dolensko.

Ivan Fras,

gostilničar pri Sv. Andreju v Leskovcu pri Ptujju,

prodaja zavoljo bolezni po nizki ceni svojo gostilnico, katera na okrajni cesti in pri farni cerkvi stoji, in katera ima 4 velike sobe, kuhinjo, shrambo, 2 kleti, ledenico, mesnico, hodnik, vodnjak, veliki vrt, katerega ceplaki ograjajo, in travnik, na katerem se v letu trikrat kosi. Dalje svojo poleg stoječo hišo št. 17, katera ima sobo, prodajalnico, magacin, kuhinjo, konjski hlev, kolarnico, in 2 svinjaka. Imenovani hiši sta zidani, z opeko kriti, v dobrem stanju, in se v istih največ prodaja v celem ptujskem okraju. Več se izve pri lastniku. 2-3

Tiskovine

za slav. župnijske urade, gg. advokate in notarje, za slav. krajne šol. svete, in slav. občinske urade ima na zalogi ter sprejema vsa tiskarska naročila po nizki ceni

J. N. Petersič na Ptujju.

Velika zaloga

raznovrstnega papirja v vseh oblikah in barvah, priporoča po nizki ceni na debelo in drobno

J. N. Petersič na Ptujju.

Naročila

na kavčuk- in mesing-štambilje, kakor vignete v vseh oblikah sprejema 3-3

J. N. Petersič na Ptujju.

V zalogi tiskarne sv. Cirila v Mariboru se dobivajo:

Mešne molitvice za šolarje
1 komad 1 kr., 100 komadov 80 kr., po pošti 5 kr. več.

Svete pesmi za šolarje
Peti natis. 8° 64 str.

1 komad 10 kr., 50 komadov 4 gld.

Proda

se prostovoljno hiša, na kateri je oštarija in zraven tudi prodaja tobaka, se prodaja sama, ali pa celo posestvo z zemljiščem vred prav po znižani ceni. Posestvo je blizu Maribora na Tezni hšt. 2. Več se izve tamkaj pri lastniku. 2-3

Za vinogradnike zelo koristna je knjižica: 6-17

Peronospora

ali strupena rosa,

ki v lahko umljivem jeziku na drobno razpravlja o navedeni trtni bolezni ter o načinu, kako se je iste mogoče iznebiti. Delce se dobi pri pisatelju Anton Kosi-ju, učitelju in posestniku v Središču na Štajarskem, za majhni znesek 12 kr. (s poštnino vred.)

Vinogradniki, omislite to knjižico svojim viničarjem; korist bo le Vaša!

Žganjarija

R. Wieser-ja v Hočah pri Mariboru.

Največa žganjarska zaloga na Štajarskem po čuda nizkih cenah. Zdravilski konjak za boleznike in okrevance kemično razložen in spoznan za čisto vinsko prekapnino. 112

Uradne in trgovske

KUVERTE

s firmo priporoča

tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Znano izvrstne ljutomerske

škropilnice

proti peronospori,

izvolijo se naročiti naravnost pri

A. Huber-ju v Ljutomeru.

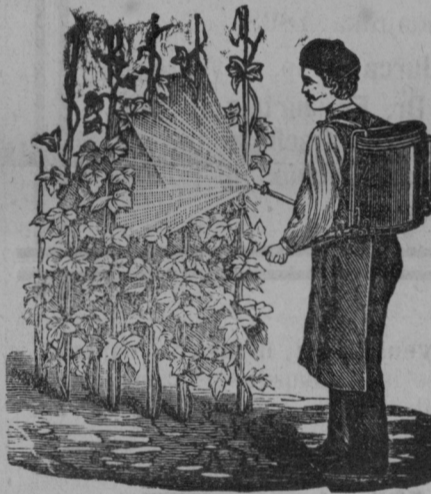
Cena za eden komad:

s kupreno puto gld. 13-
z leseno puto „ 9-

Poštnina za kupreno puto 30 kr.

Te škropilnice se lahko rabijo tudi za škropljenje dreves, če se natakne daljša cev.

Vsako leto večja raba in mnogi dopisi, priznanstva dobrega delovanja, dokazujejo izvrstno rabljivost višje imenovanih škropilnic. 1-3

V zalogi tiskarne sv. Cirila v Mariboru se dobi

Za birmance lep spomin

in sploh za odrasle koristen molitvenik

„DUHOVNI VRTEC“

v V. natisu.

Zraven lepih molitev za očitno in domačo službo božjo obsega na 250 straneh še poduk za sveto birno in 169 svetih pesmi: velja nevezan s podobo vred 32 kr., v usnje vezan z zlatim obrezkom 85 kr., v usnje vezan z zlatim obrezkom s kopčo 95 kr.

Sv. birma,

Poduk in priprava za ta sv. zakrament za šolo in dom v III. natisu.

1 kom. velja 6 kr., 10 kom. 55 kr. in 100 kom. 4-50 gld.

Za vinogradnike.

Galico kilo po 28 kr., ki za dostuje za 100 litrov vode, prodaja za škropljenje vinogradov v Mariboru V. Murko, trgovec na Meljini cesti, št. 22. 1-3

Na prodaj

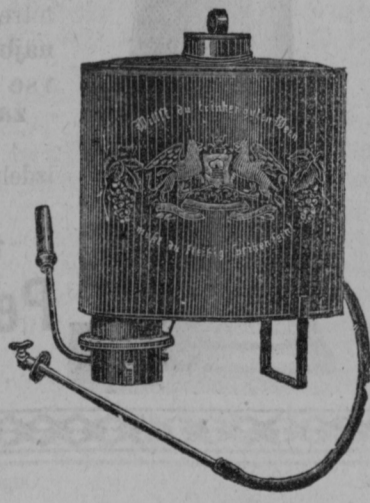
je kmetija, uro hoda od Maribora, z hišo in hlevom. Zemljišče obstoji iz 4 oral vinogradov, 17 oral travnikov, ki so večinoma obsajeni z najzlahknejšim sadnim drevjem, iz 5 oralov njiv in 5 oralov gozda. Vse je dobro obdelano. Več se izve pri gospej M. Hirschhofer v Kamnici, pošta: Maribor. 3-3

PRISTEN

Cena zavoju 25 kr. (50 vinarjev)
vsečina 500 gramov.

Kathreiner
Kaeppova sladna kava
v polnih zrnih
Kathreinerjeve tovarne za sladno kavo
Dunaj-Monakovo

V svojo lastno korist naj zahtevajo in jemljejo kupovalci le take izvrstne zavoje.

Priporočam svoje doma izdelane, 4^{1/2} kilo težke, bakrene

vakuum

peronospora - brizgalnice,

komad 12 gld. Kdor vzame 6 komadov, dobi 70% odpustka. 2000 komadov že v rabi.

Bakrene plošče, cevi, izdelani kotli za žganje in pranje vedno v zalogi.

A. Fiebiger,

kotlar koroške ulice 6, v MARIBORU.

Izjava.

Po mestu in okolici raznašajo se razne vznemirjajoče govorice, ker smo tajnika **Anton-a Gregorič** od službe odstavili. Ker je zgubil zaupanje se temu nismo mogli izogniti, da si je upati, da se stvar brez vsake škode poravnava.

Ni res, da bi bil prejšni tajnik poneveril 50.000 ali 30.000 ali 40.000 gld., kakor je pisal graški časnik. Tistim pa, ki imajo pri posojilnici denar na obresti naložen, ne preti prav nobena nevarnost, ker znaša rezervni zaklad nad 90.000 gld. vplačani deleži nad 52.000 gld., ker je **ves denar varno izposojen**, velik del t. j. nad 136.584 gld. proti vknjižbi!

Hudobni ljudje porabili so tudi to priliko, da vznemirjajo druge, da spodkopajo našemu zavodu zaupanje.

Zamolčati ne moremo, da je nemška mestna hranilnica v Ptujih bivšemu našem tajniku na vložno knjižico našega zavoda posodila 4000 gld., da pa ni poznala do nas toliko kolegijalnosti, da bi nas bila na kateri koli način opozorila, da je napravil naš tajnik pri njej dolg!

»Posojilnica posluje slej kakor prej; posojuje denar, sprejema hranilne vloge, izplačuje hranilne vloge na tanko po pravilih«.

Na Ptujih, dne 2. majnika 1898.

Andrej Jurca m. p., ravnatelj.

Mih. Brenčič m. p., **Dr. Fr. Jurtéla** m. p.,
Tomaž Mikl m. p., **Simon Oschgan** m. p.,
Dr. Jak. Ploj m. p., **Jos. Zelenik** m. p.,
odborniki.

Molitvenike slovenske in nemške, najrazličnejše in najokusnejše vezane, priporočajo v obilnem številu po najnižjih cenah 2-4

kot birmske darove

Andrej Platzer
(prej Edvard Ferline),

trgovec šolskih knjig in molitvenikov na debelo in drobno v Mariboru, v Gosposkih ulicah št. 3.

Priden kolar

se išče za tak kraj, ki je veliko posla. Več pove **Franc Vihar**, posestnik in kovač v Framu (Frauheim). 3-3

Svoji k svojim!

Anton P. Kolenc,
trgovec v Celji
v „Narodnem domu“
in „pri kroni“.

Priporoča čast. duhovščini in slav. občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnega

špecerijskega blaga

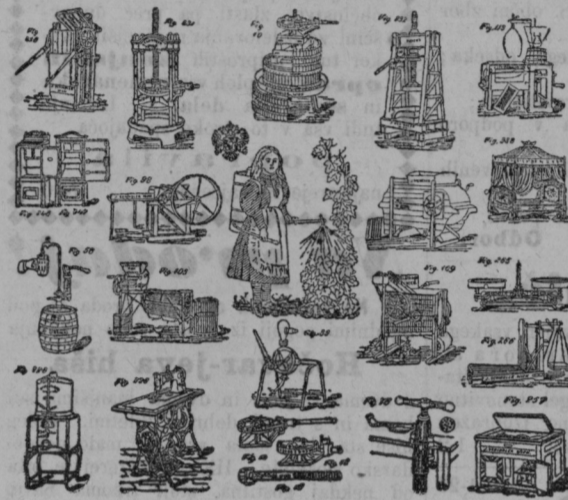
po jako nizkih cenah, kakor tudi vino, na debelo in drobno.

Kupujem vsake vrste deželnih pridelkov, kakor: oves, pšenico, rž, ječmen, ajdo, proso, suho bučno seme, orehe, konoplje, laneno seme, detelno seme, krompir na cele vagonne, sploh vse deželne pridelke po najvišjih cenah. Vzajem tudi še fižol vsake vrste in vsako množino, kakor tudi jajca in kuretino.

Z velespoštovanjem 11-52

Anton P. Kolenc.

Zaloga manufakturnega blaga na debelo in drobno	Franc Dolenc v Mariboru, Tegethofove ulice 21.	Zaloga manufakturnega blaga na debelo in drobno
	<p>P. n.</p> <p>Velečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu priporočam svojo veliko zalogo suknenege, platnenege in modnega blaga za moške in ženske obleke, vsake vrste štofov, kamgarnov, pervinenov in toskinov črnih, gladkih in pisanih kašmirjev, najnovejše volne, perkalov in satinov v vseh barvah od najcenejše do najboljše vrste — volnenih in židanih robcev, narejenih belih, pisanih in Jägerjevih srajc, kolirjev, manšet in najnovejših zavratnikov.</p> <p>Blago prijemam od prvih in najboljših tovarn, zategadelj sem zmožen vsakemu po najnižjih cenah postreči.</p> <p style="text-align: right;">Z odličnim spoštovanjem</p> <p style="text-align: right;">Franc Dolenc.</p>	
	Franc Dolenc v Mariboru, Tegethofove ulice 21.	

Janez Schindler,
Dunaj III., Erdbergstr. 12,
pošilja zastoj vsakemu cenilniku v slovenskem jeziku. V tistem se nahaja več ko 300 podob različnih strojev in orodja za **poljedelstvo, obrt in hišne potrebe**. Cene nižje, kakor povsod drugod. Pošilja se na poskušnjo. Reelna postrežba se jamči. Plačila prav ugodna. Solidni krščanski prekupci se iščejo.

Janez Schindler,
c. kr. 4-18
lastnik privilegij.
Dunaj III., Erdbergstrasse 12.

Trgovina umetnega in stavbenega kamnoseka
J. F. PEYER-a
Kokoschinegg-Allee — Maribor — Hilariusstrasse.

Se priporoča p. n. občinstvu za vsa kamnoseška in podobarska dela, kakor tudi za vsa popravila.

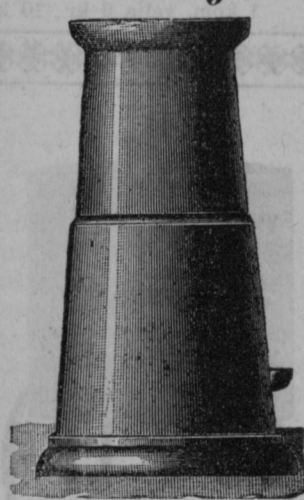
Velika zaloga izdelanih novih nagrobnih kamenov, marmornih plošč vseh barv in vsake velikosti vedno na prodajo. 11-45

Solidna postrežba in prav nizke cene.

Najboljše možnarje za streljanje proti toči,

dalje

novoiznajdene „brzostrelne in varnostne možnarje“

(katerih ni treba nič zabijati, pri streljanji vsaka nevarnost izključena, pokajo boljše, potrebujejo manj smodnika in streljajo mnogo hitreje kot navadni možnarji);
najboljše in najnovejše kmetijske stroje; vse sestavne dele iz železa za mline, žage, tovarne in druge obrtnijske naprave

izdeluje in prodaja po tovarniških cenah z garancijo

tovarna za stroje in livarna

Pehani, Lorber in dr.

v Žalcu pri Celji. 6

